

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/185/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316210961
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8316210961.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu, v právnej veci žalobkyne: V. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. XX, korešpondenčná adresa C. XX, XXX XX I., zast. JUDr. Igorom Šofrankom, advokátom, AK ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č. k. 7Csp/140/2016-81 zo dňa 06.07.2017 v spojení s opravným uznesením č. k. 7Csp/140/2016-124 zo dňa 29.11.2017 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 7Csp/140/2016-124 zo dňa 29.11.2017.

P r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu o výške ktorých bude rozhodnuté súdom 1.inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému v 1.rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.11.2007 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne. Druhým výrokom priznal žalobkyni vo vzťahu k žalovanému v 1.rade náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 37, § 39, § 52 ods.1, 2 a 3, § 53 ods.1,2 a 4, § 54 ods.1 a 2 a § 524 ods.1,2, § 551 Občianskeho zákonníka a ust. § 2 ods.1 a § 4 ods.2 a 5 zákona č. 258/2001 Z.z., § 3 ods.3, § 4 ods.5 a § 5a ods.1 písm.a/ zákona č. 250/2007 Z.z.

3. Konštatoval, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa. Žalobkyňa nemala možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Opak žalovaný v konaní nepreukázal. Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nespĺnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnemu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Podstatným znakom dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho

mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je právne irelevantné, či žalovaný využil možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok. Dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky. V prejednávanej veci však došlo aj realizácii dohody o zrážkach zo mzdy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013). Uvedenie dohody o zrážkach zo mzdy do vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, hodnotí súd ako neprijateľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. Keďže vzhľadom na vyššie uvedené ide o právny úkon, ktorý svojim obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, ide o neplatný právny úkon. Formulácia „dohody“ o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom.

4. Nič nebráni judikovať dohodu ako neplatnú (§ 53 ods.5 OZ), hoci má základ v znení zákona. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Aj keď zákon nevyklučuje uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy, tak túto je nutné vždy posudzovať vo vzťahu k základnému právnemu vzťahu, ktorým bolo uzavretie zmluvy o úvere. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola súčasťou samotnej úverovej zmluvy, to znamená, že žalobkyňa, ako spotrebiteľ, nemohla ovplyvniť uzatvorenie tejto dohody o zrážkach zo mzdy. Ak žalobkyňa zmluvu o úvere už raz podpísala, tak nemala možnosť zabrániť vykonávaniu zrážok, pretože na základe uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy mali byť zrážky vykonávané do tej doby, kým žalovaný neoznámí zamestnávateľovi, že sú všetky pohľadávky splatené, pričom žalobkyňa takúto dohodu o zrážkach zo mzdy ukončiť nemohla. Aj keď inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bol zákonom v čase uzatvorenia zmluvy povolený, tak je potrebné poukázať na to, že pokiaľ sa takáto dohoda uzatvárala vo vzťahu, kde povinnou osobou bol spotrebiteľ, ide o dojednanie, ktoré svojou podstatou obchádzalo súdnu ochranu spotrebiteľa, pretože vylučovalo zo súdneho prieskumu uplatňovanú pohľadávku voči spotrebiteľovi.

5. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou priamo v zmluve o úvere je jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním pre rozpor so zákonom a preto považoval žalobu podanú žalobkyňou za vhodný prostriedok ochrany jej práv ako spotrebiteľa a žalobe vyhovel. Pokiaľ ide o samotné vyjadrenie petitu vo forme zdržania sa konania na ktoré by pri právne bezvadnom právnom stave mala žalobkyňa nepochybne právo a jeho nesúladu s § 137 CSP a namietanie danej skutočnosti zo strany žalovaného, súd prvej inštancie uviedol, že zdržovací nárok má preventívnu povahu, pretože smeruje ako proti závadnému konaniu, ktoré rušiteľ už započal a dosiaľ v ňom pokračuje, tak aj proti konaniu, u ktorého vzhľadom k jeho sústavnosti hrozí, že v ňom bude pokračovať. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti, má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu ale i v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Zdržovacím nárokom sa poškodený bráni proti tomu, aby sa konanie, ktorým sú poškodzované jeho práva, opakovalo, alebo aby bolo pokračované v konaní, ktoré predstavuje zásah do jeho práv. Extenzívny výklad možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Tak je tomu aj v prejednávanej veci. Je nepochybné, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola už predložená zamestnávateľovi žalobkyne. To znamená, že zdržovací petit už v tomto prípade funkciu preventívnu nemôže mať (predloženie dohody o zrážkach zo mzdy je jednorazovým aktom), ale môže mať funkciu odstránenia závadného stavu, teda, že na základe právoplatného rozsudku bude žalobca povinný zdržať sa ďalšieho vyžadovania zrážok zo mzdy, ktoré by mal vykonávať zamestnávateľ žalobcu, a teda bude mu povinný oznámiť, že ďalšie zrážky zo mzdy vykonávať nemožno. Pokiaľ by

tak neurobil, bude zodpovedať za škodu tým spôsobenú. Aj na základe vyššie uvedeného má súd za to, že bolo dôvodné žalobe vyhovieť.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.). V danom prípade súd v žalobe v celom rozsahu vyhovel a preto žalobkyni vo vzťahu k žalovanému priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

6. Po vrátení veci súdu prvej inštancie odvolacím súdom na opravu, súd prvej inštancie opravným uznesením č. k. 7Csp/140/2016-124 zo dňa 29.11.2017 I. opravil výrok rozsudku Okresného súdu Humenné č.k 7Csp/140/2016-81 zo dňa 06.07.2017 tak, že v poradí 1. výrok rozsudku správne znie:

„Žalovaný v 1. rade je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy uvedenej v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.11.2007 na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.“

7. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 224 C.s.p. s tým, že v predmetnej veci došlo pri písomnom vyhotovení rozsudku k zrejmej nesprávosti. Nakoľko v prvopise rozsudku je uvedený nesprávny dátum uzavretia zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX a to 08.11.2007.

8. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalovaný a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e) a f), g) a h) CSP. Plne sa stotožnil s rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 58C/148/2014 s tým, že ak by aj súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a také rozhodnutie by nadobudlo právoplatnosť takto určený právny pomer by len vyvolal sériu súdnych sporov napríklad vydanie bezdôvodného obohatenia proti žalovanému. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/531/2015 s tým, že takáto určovacia žaloba by neslúžila potrebám praktického života. V spornom vzťahu medzi daným spotrebiteľom a dodávateľom by nič neodstránila a pravdepodobne by musel nasledovať ďalší spor a to súdne konanie o plnenie. Súd prvej inštancie svojím rozhodnutím navodil stav právnej neistoty, pretože by bolo úplne logické ak by žalobca žaloval znova žalovaného o vydanie bezdôvodného obohatenia. Navyše súd prvej inštancie svojím rozhodnutím chráni nepoctivého dlžníka ktorý za takmer 10 rokov nezaplatil ani len istinu zo svojho dlhu a keďže žalovaný v súčasnosti nemôže vykonávať zrážky zo mzdy je presvedčený, že žalobca istinu zo svojho dlhu neuhradí už vôbec. Žalobca nepopiera platnosť zmluvy a nepopiera, že ju uzatvoril dobrovoľne na základe slobodnej vôle. Svojím podpisom súhlasil s celým obsahom zmluvy. Tvrdenie, že sa v dohode o zrážkach zo mzdy musel podrobiť je zjavne účelové a tendenčné. Žalobca totiž nikde netvrdí, že bol prinútený zmluvu podpísať. Rovnako je účelové a tendenčné aj správanie žalobcu ktorý nespochybňuje platnosť zmluvy ako takej, teda nenamieta tú časť zmluvy z ktorej bral úžitok ale len časť na základe ktorej má svoj záväzok splniť. V prípade, ak by žalobca plnil riadne a včas svoj záväzok voči právnenému predchodcovi žalovaného tento zabezpečovací inštitút by nebol býval vôbec uplatnený. Žalobca si sám svojím konaním, respektíve opomenutím konania, respektíve nekonaním spôsobil uplatnenie zabezpečovacieho inštitútu zo zmluvy tým, že porušil zmluvné podmienky vyplývajúcemu zo zmluvy ku ktorým sa sám slobodne a vážne určite a zrozumiteľne zaviazal. Žalobca nijako nepreukázal nedostatok slobodnej vôle ktorej absencia by mohla mať za následok neplatnosť právneho úkonu ani v čom má spočívať hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach na jeho strane. Vzhľadom ku skutočnosti, že dôkazné bremeno nesie žalobca je jeho povinnosťou preukázať, že zmluvu neuzavrel slobodne s výnimkou prípadu, ak by v čase jej podpisu bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony, respektíve jeho spôsobilosť bola obmedzená. Žalobca si slobodne vybral právneho predchodcu žalovaného napriek tej skutočnosti, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov. Právny predchodca žalovaného je bankovou inštitúciou pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Ten je na základe rôznych právnych predpisov povinný spĺňať prísne kritéria nevyhnutné pre vykonávanie bankových činností. Preto akákoľvek argumentácia viažuca sa na nebankové subjekty je absolútne neprípustná, nemiestna, a súd by na ňu vôbec nemal prihliadať. Zároveň žalovaný poukázal na odlišné stanovisko sudcu Milána Lálika k nálezu sp. zn. I.ÚS/547/2012. Navrhol, aby súd druhej inštancie rozsudok zmenil, žalobu zamietol a zaviazal žalobcu k povinnosti nahradiť žalovanému trovy konania vrátane trov právneho zastúpenia.

9. K odvolaniu žalovaného sa vyjadрила žalobkyňa. Poukázala na to, že dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitút zakotvený v Občianskom zákonníku, ktorým žalovaný v 1.rade ako veriteľ sleduje legalizáciu uplatnenia svojich nárokov. Táto praktika sa celoplošne rozšírila takým nekontrolovaným spôsobom,

kedy sa dohoda o zrážkach zo mzdy zneužívala, že zákonodarca pristúpil k radikálnemu obmedzeniu jej platného použitia od 01.05.2014 v § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. Súčasťou typovej formulárovej zmluvy ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy ktorú samostatne žalobkyňa nemohla odmietnuť čo je zrejmé z jej obsahu. Z dôvodovej správy k zákonu č. 102/2004 Z. z. ktorým bol zákon o ochrane spotrebiteľa novelizovaný o ust. § 5a ods. 1 písm. a) vyplýva, že sa vylučujú a obmedzujú niektoré formy zabezpečenia záväzku spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Vylúčené je zabezpečenie prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa ak nebola táto dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ nebol poučený o jej následkoch a nemal možnosť takúto dohodu odmietnuť ako aj zabezpečenie záväzku spotrebiteľa zmenkou alebo šekom. Dohoda o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa umožňuje, aby platiteľ mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa vyplácal časť týchto platieb priamo predávajúcemu momentom, kedy mu je táto dohoda predložená. Všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžaduje schválenie súdom. Stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho. Vytvára sa tým výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto je žiaduce, aby tento inštitút nemohol byť používaný bez príslušnej úspory v prospech spotrebiteľa. Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1.5.2014 v § 29b zákona č. 250/2007 Z. z. neobsahuje úpravu § 5a ods. 1 písm. a). Ak zákon považuje použitie dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie záväzku spotrebiteľa bez toho, aby bola dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny bez oboznámenia s jej dôsledkami a možnosťou odmietnuť ju za neprípustné splnenie záväzku na jej základe odporuje § 39 Občianskeho zákonníka a preto je dohoda neplatná. Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť z dôvodu, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav vo veci a tento aj správne právne posúdil. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania.

10. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 27.09.2018 a zistil, že odvolanie žalovaného v 1.rade nie je dôvodné.

11. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 28.11.2007 č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného v 1. rade, bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 80.000,- Sk, ktorý sa zaviazala splatiť v 60 splátkach po 2.072,- Sk. Celková výška nákladov na poskytnutý úver bola 44.261,50 Sk. Ročná úroková sadzba bola vo výške 19 %, RPMN 20,74 %. Splatnosť prvej splátky bola dňa 24.12.2017 a každej ďalšej k 20. dňu v mesiaci.

V zmysle Článku 3., bod 4. Zmluvy, podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb., ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo ZoÚ v súlade s čl. 4., bod. 4.8. OP pre úver.

Podľa článku 3., bod 6. Zmluvy, zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované pred Stálym rozhodcovským súdom pri Rozhodcovská arbitrážna a mediačná, a.s., rozhodnutie bude pre obidve strany konečné a záväzné.

12. Podľa Článku 4., bod 4.8. Obchodných podmienok pre úver Poštovej banky, klient a banky podpisom ZoÚ uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 zákona č. 40/1964 Zb. v platnom znení a klient udeľuje súhlas banke na predloženie tejto Dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy klienta za účelom zabezpečenia peňažných záväzkov klienta vyplývajúcich zo ZoÚ.

13. Právny predchodca žalovaného v 1. rade spol. PRO CIVITAS s.r.o., žiadosťou o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 27.08.2012 adresovanou zamestnávateľovi žalobkyne spol. TESCO STORES SR, a.s., ho vyzval na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne a z titulu poskytnutia úveru na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, nakoľko žalobkyňa bola v omeškaní s úhradou sumy 4.644,14 Eur.

14. Súd prvej inštancie riešil otázku platnosti dohody o zrážkach zo mzdy a dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou priamo v zmluve o úvere je jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním pre rozpor so zákonom a preto považoval žalobu podanú žalobkyňou za vhodný prostriedok ochrany jej práv ako spotrebiteľa a žalobe vyhovel.

15. Podľa ustanovenia § 551 odsek 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

16. Ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka).

17. Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je teda existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu.

18. Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase podpísania Zmluvy o úvere, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

19. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

20. Dohoda o zrážkach zo mzdy má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej právnym predchodcom žalovaného pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch so spotrebiteľmi. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 odsek 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania.

21. Smernica Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoí ako celok. Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 Smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života.

22. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnuc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku ako je to v tomto prípade. Je potrebné dodať, že je právne irelevantné, či žalovaná využila možnosť žiadať zamestnávateľa žalobkyne o výkon zrážok (v tomto prípade aj k realizácii zrážok došlo), dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky.

23. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že rozsudok súdu prvej inštancie je nevykonateľný odvolací súd uvádza, že zákon č. 233/1995 Z.z. Exekučný poriadok upravuje spôsoby vedenia exekúcie v prípadoch, kedy bola povinnej osobe uložená povinnosť na plnenie - t.j. povinnosť, ktorá spočíva vo vykonaní určitej aktivity. V predmetnom prípade sa však žalobca domáha uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa určitého konania, t.j. povinnosti vyžadujúcej si pasivitu povinnej osoby. V tomto smere možno súhlasiť so žalovaným, že normy exekučného práva neupravujú možnosť núteného vymoženía povinnosti zdržať sa určitého konania. Uvedené však neznamená, že rozsudok, ktorým je strane uložená povinnosť zdržať sa určitého konania, nie je vykonateľný. Za stavu, kedy je rozsudok ukladajúci povinnosť zdržať sa konania právoplatný (pričom právoplatnosťou sa zároveň takýto rozsudok stáva aj vykonateľným), je strana, ktorej bola povinnosť zdržať sa konania uložená, povinná súdne rozhodnutie rešpektovať, t.j. zdržať sa určitého konania. Pri nerešpektovaní takéhoto súdneho rozhodnutia prichádzajú do úvahy trestnoprávne sankcie ako následok spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. V zmysle argumentov žalovaného by potom neboli právne relevantné ani neodkladné opatrenia ukladajúce povinnosť zdržať sa konania, napriek skutočnosti, že zákon uloženie takejto povinnosti priamo predpokladá (§ 325 ods. 1 písm. d) C.s.p.), pričom v zmysle § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Je potrebné zároveň uviesť, že druhy žalôb sú v ust. 137 C.s.p. vymedzené demonštratívny spôsobom, teda ako neuzavretý okruh možností. Za daného stavu nemožno mať pochybnosti o tom, že žalobou sa možno domáhať uloženia povinnosti zdržať sa určitého konania, pričom takáto žaloba nepredstavuje prípad vymedzený v ust. § 137 ods. 1 písm. c) C.s.p. Nezriedka sa vyskytujúci prípadmi, kedy sa subjekty žalobou domáhajú zdržania sa konania protistrany sú napr. tzv. susedské spory vyplývajúce z ust. 127 Občianskeho zákonníka. Z uvedených dôvodov odvolacie námietky žalovaného v 1. rade poukazujúce na nevykonateľnosť petitu a nemožnosť povinnosť uloženú žalovanému vymôcť, nie sú dôvodné.

24. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vec právne posúdil. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

25. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na vyššie uvedené má za to, že rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá kritériám daných v ustanovení § 220 ods. 2 C.s.p. Z rovnakých dôvodov nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami žalovaného, ktoré nemohli spôsobiť zmenu právneho posúdenia veci.

26. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č.k. 7Csp/140/2016-124 zo dňa 29.11.2017 podľa ust. § 387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

27. Zároveň odvolací súd poznamenáva, že neboli naplnené dôvody podľa ust. § 335 C.s.p. na zrušenie neodkladného opatrenia ktoré však bude platiť iba do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.